

antages at staae paa det Trin, som man fordrer af en Mand, der skal have taget denne Examen, saa er man for et enkelt Fags Vedkommende ikke utilbøielig til at høre Charakteren derhen, at han kan erklæres for at have bestaaet Examen, men derimod er det efter min Opfattelse ikke usandsynligt, at dette saaledes ikke gjøres gjældende, naar der er Tale om anden eller første Charakter, men der gaaer man uden disse Rimelighedshensyn efter den slagne Landevei, og saaledes kan en meget ringe Forskjel i Charakteren affære en Mand fra at faae første Charakter, og saa sætte vi efter Lovens derved Stop for hans Livsvirksomhed. Jeg kjender ikke nøie de chinesiske Forhold, men jeg troer rigtignok, at vi i denne Retning ere i altfor høi Grad Chinesere (T h u r a h: meget værre!) Ja, maaskee meget værre. Naar vi tænke os en Mand, der maaskee paa Grund af Familieforhold, paa Grund af Formuesomstændigheder maa studere i en yngre Alder, og maaskee i en yngre Alder træder op til Examen og ved et eller andet Uheld faaer en noget ringere Charakter, end han maaskee Maret efter vilde have faaet, eller end han maaskee ved at have havt andre Lærere eller Censorer vilde have faaet, eller, jeg skal tilføie, maaskee efter et andet Regulativ for Charaktererne, hvis Omregulering ganske ligger i Ministerens Haand, vilde have faaet, saa skulle disse ynkkelige Tilfældigheder efter Lovforslaget berøve denne Mand Afgang til en Stilling, som han ellers efter sin hele senere Virksomhed i fuldeste Maade viser, at han fortjener at indtage. Dette er i mine Dine noget af det Betsynderligste, som jeg kan tænke mig, at man vil tænke sig som noget Endeligt i 1868 her i Danmark. Det forekommer mig altsaa, at dersom man skal fordrer en Examen, saa maa bestaaet Examen være tilstrækkelig for, at den Vedkommende paa de forskjellige Trin af Sagførvirksomheden, som her nærmest er Tale om, kan udøve den. Hvad nu angaaer de danske Jurister, saa ere de, som man jo ogsaa nok kunde tænke sig, noget mindre heldigt stillede i dette Lovforslag; man vil dog tillade dem at procedere ved Underretterne udenfor Kjøbenhavn, men ikke ved Underretten i Kjøbenhavn. Der er jo forskjellige Forhold

tilstede her, men jeg troer ikke, at de ere saa særegne, at man just derfor skal udelukke danske Jurister fra at procedere ved Underretten i Kjøbenhavn. Det er den samme juridiske Dannelse, man fordrer af Dommerne her som der; det er efter de samme Love, der dømmes her som der, og er den danske Jurist dygtig nok ude i Provindsferne, naar Folk skulle raadsføre sig med ham, saa forekommer det mig, at han ogsaa maa være dygtig nok for Kjøbenhavnerne, naar der er Tale om en Dom ved Underretten. Skulde vi derimod oversføre denne Bestemmelse i andre Forhold, saa vilde man komme til betsynderlige Resultater; de lærde Skoler udenfor Kjøbenhavn kunde tage til Takke med de og de Lærere, og de lærde Skoler i Kjøbenhavn skulde have de og de Lærere. Man har nok hørt Udtalelser, som gik ud paa, at der overhovedet ikke skulde existere saakaldte danske Jurister, eller, forsaavidt de existerede, skulde de ikke have nogen Nødvendighed i denne Retning, som her er Tale om, og det er mærkeligt nok; thi den Erfaring, som vi Provindsianere gjøre med Hensyn til de danske Juristers Udværlighed eller Uundværlighed, stemmer kun lidet med denne Opfattelse. Jeg troer, at det er en almindelig Mening, og den bekræfter sig ved mange forskjellige Omstændigheder, at det vilde see fort ud for mangan saakaldet latinist Jurist, naar han kom i Embede, dersom han ikke havde en dansk Jurist ved sin Side, og det er i alt Fald meget almindeligt, at den danske Jurist kan uden Indvendinger endogsaa hvert Aar i længere Tid og maaskee flere Gange om Maret været constitueret By- og Herredsfoged, Byfkriver etc., uden at Nogen somhelst kan gjøre Indsigelse derimod. Denne Praxis have vi over hele Landet, der er ikke et juridisk Dommerembede ved Underretterne, uden at danske Jurister have været constituerede i dem og dømt Folk haade angaaende Tre og Guds; men disse Mænd, har man meent, skulle alligevel ikke være istand til at kunne blive Sagførere, dog er man her gaaet noget videre, naar man tillader dem at blive Sagførere ved Underretterne udenfor Kjøbenhavn; skjøndt selvfølgelig ikke, dersom de have „Ei ubequem“, om de forøvrigt i det praktiske Liv vise sig nok saa bequemme. Om de efter den